

حما حسننی

(جلد اول: سخنرانیها)

متفکر شهید استاد مرتضی مطهری

انتشارات صدرا

مطهری، مرتضی، ۱۳۹۸-۱۳۵۸.	مردمانه
حماسه حسینی (جلد ۱) / مرتضی مطهری.	عنوان و نام پدیدآور
تهران: صدرا، ۱۳۴۴	مشخصات نشر
۱۶ ص.	مشخصات ظاهری
ح ۱. 978-964-5600-64-6 شابک. (دوره) 4-978-964-5600-00-4	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
امام حسین (ع) -- سخنرانیها -- وقفه گریلا -- لقب. عنوان.	موضوع
این کتاب مجموعه‌ای است دربرگیرنده کلیه سخنرانیهای	موضوع
مرتضی مطهری پیرامون حادثه کربلا.	
ح ۸ م ۶ / ۵ / ۴۱ BP	ردیفی کنگره
۲۹۷/۹۵۳۴	ردیفی دیوبند
۴۳-۱۰۴۶	شماره کتابشناسی ملی



حماسه حسینی (۱)

اثر: استاد شهید آیت‌الله مرتضی مطهری

نوبت چاپ: صد و یازدهم، شهریور ۱۴۰۱ مطابق صفر ۱۴۴۴

تعداد: ۲۰۰۰ نسخه

بها: ۱۱۹/۰۰۰ تومان

حروفچینی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ فجر (۱۳۹۵-۱۰۰) تلفن: ۳۳۱۱۹۷۹۶

ناشر: انتشارات صدرا (با کسب اجازه از شورای نظارت بر نشر آثار استاد شهید)

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص ناشر است.

• تهران: شعبه ۱: خیابان ناصر خسرو، مقابل دارالفنون، کوچه دکتر فخری، تلفن: ۳۳۱۵۱۲۰

شعبه ۲: میدان انقلاب، بین خیابانهای دانشگاه و ابوحنیفه، پلاک ۱۱/۲، تلفن: ۴۴۴۴۱۰۸۶

• قم: شعبه ۱: خیابان امام، تلفن: ۳۳۳۲۱۵۲۲، دورنگار: ۳۳۷۷۳۳۱۴

شعبه ۲: مجتمع ناشران ۳۷۸۴۷۵۹۵

پایگاه اینترنتی و فروشگاه آنلاین: motahhari.org

شابک: 978-964-5600-64-6 978-964-5600-00-4

شابک دوره: 978-964-5600-00-4 978-964-5600-00-4

فهرست مطالب

۹	مقدمه چاپ سی ام
۱۰	مقدمه چاپ پنجاه و یکم
۱۱	فصل اول: حماسه حسینی
۱۲	دو چهره حادثه کربلا
۱۴	معنی حماسه
۱۶	حسین <small>علیه السلام</small> یک شخصیت حماسی
۱۸	دو صفحه تاریخچه کربلا
۲۱	تحریف هدف امام حسین <small>علیه السلام</small>
۲۵	نهضت حسینی، حماسه‌های مقدس
۲۸	مشخصات حماسه مقدس
۳۰	روح بزرگ
۳۲	کار شهیده
۳۳	کلید شخصیت افراد
۳۴	کلید شخصیت امام حسین <small>علیه السلام</small>
۳۷	زبان به شکایت نگشودن
۴۰	نهضت حسینی، عامل شخصیت یافتن جامعه اسلامی
۴۲	احساس شخصیت
۴۴	حسن و عیب ما مردم ایران
۴۶	حسین <small>علیه السلام</small> شخصیت اسلامی مسلمین و زنده کرده
۴۶	در سهای آموزنده قیام حسینی
۴۹	زینب (سلام الله علیها) و احساس شخصیت
۵۲	فصل دوم: تحریفات در واقعه تاریخی کربلا
۵۵	معنی تحریف و انواع آن
۵۶	معنی تحریف
۵۶	انواع تحریف
۵۸	تحریف از نظر موضوع
۶۰	کتاب دالو و مرجان
۶۲	دو مسئولیت بزرگ مردم
	نمونه‌هایی از تحریفات در شکل این حادثه:
۶۳	نمونه اول
۶۴	نمونه دوم
۶۵	نمونه سوم

۶۶	نمونه چهارم	۶۶
۶۷	چند نمونه دیگر	۶۷
۶۸	شای حادثه کربلا از نظر نقلهای معتبر	۶۸
۷۳	عوامل تحریف	۷۳
۷۳	۱. اغراض دشمنان	۷۳
۷۴	۲. تمایل بشر به اسطوره سازی	۷۴
۷۷	۳. عامل خصوصی	۷۷
۷۷	استفاده از وسیله نامقدس برای هدف مقدس	۷۷
۸۲	ملاحسین کاشفی و کتاب «روضه الشهداء»	۸۲
۸۴	ملاقاتی دربندی و «اسرار الشهادة»	۸۴
۸۶	عظمت ابوالفضل <small>علیه السلام</small>	۸۶
۹۰	تحریفات معنوی حادثه کربلا	۹۰
۹۰	معنی «تحریف معنوی»	۹۰
۹۳	شرایط تقدس یک نهضت	۹۳
۹۶	دو تحریف معنوی در هدف امام حسین <small>علیه السلام</small>	۹۶
۹۸	فلسفه دستور لئمة اطهار <small>علیهم السلام</small>	۹۸
۱۰۱	قدرت روحی اباعبدالله <small>علیه السلام</small>	۱۰۱
۱۰۶	وظیفه ما در برابر تحریفها	۱۰۶
۱۰۷	هم خواص مسئولند و هم عوام	۱۰۷
۱۱۰	خطر تحریف	۱۱۰
۱۱۱	تحریف مخصوص ما ایرانیها	۱۱۱
۱۱۴	وظایف علمای امت	۱۱۴
۱۱۵	دو نقطه ضعف مردم در مجالس عزاداری	۱۱۵
۱۱۷	جرح راوی	۱۱۷
۱۲۱	فصل سوم: ماهیت قیام حسینی	۱۲۱
۱۲۴	آیا قیام حسینی از نوع یک انفجار بود؟	۱۲۴
۱۲۶	نهضت چندماهه	۱۲۶
۱۲۷	عامل تقاضای بیعت	۱۲۷
۱۲۷	عامل دعوت مردم کوفه	۱۲۷
۱۳۰	کدامیک مقدم است؟	۱۳۰
۱۳۱	عامل امر به معروف و نهی از منکر	۱۳۱
۱۳۲	وظیفه امام از نظر هر یک از این عوامل	۱۳۲
۱۳۳	اشتباه نویسنده شهید جاویده	۱۳۳
۱۳۵	منطق امام حسین منطق شهید بود	۱۳۵
۱۳۷	ارزش هر یک از این عوامل	۱۳۷
۱۴۰	امام حسین شأن امر به معروف و نهی از منکر را بالا برد	۱۴۰

۱۴۰ ماجرای دانشگاه شیراز
۱۴۵ فصل چهارم: تحلیل واقعه عاشورا
۱۵۰ شخصیت‌های بزرگ در زمانهای بعد بهتر شناخته می‌شوند
۱۵۲ حوادث تاریخی نیز در زمانهای بعد بهتر شناخته می‌شوند
۱۵۳ ماجرای خلیفه‌شدن عثمان
۱۵۶ روش رهبری یا «سیره»
۱۵۹ یک مثال: نماز عید قربان امام رضا <small>علیه السلام</small>
۱۶۱ روش رهبری در زمان امام حسین <small>علیه السلام</small>
۱۶۲ ارزش نهضت حسینی
۱۶۵ فصل پنجم: شعارهای عاشورا
۱۶۸ کلمه «شعار»
۱۷۱ شعارهای اباعبدالله <small>علیه السلام</small>
۱۷۲ مسئله تشکی اباعبدالله و خاندان و اصحاب ایشان
۱۷۴ اباعبدالله <small>علیه السلام</small> ، یک مصلح
۱۷۵ فلسفه عاشورا
۱۷۶ قوت قلب اباعبدالله <small>علیه السلام</small>
۱۸۱ فصل ششم: عنصر امر به معروف و نهی از منکر در نهضت حسینی
۱۸۳ عوامل مؤثر در نهضت حسینی
۱۸۵ عامل بیعت
 دو مفاسد موجود در بیعت با یزید:
۱۸۵ ۱. تثبیت خلافت موروثی
۱۸۸ ۲. شخصیت خاص یزید
۱۹۲ عامل دعوت مردم کوفه
۱۹۴ عامل امر به معروف و نهی از منکر
۱۹۷ ارزش هر یک از عوامل
۱۹۸ ارزش عامل دعوت مردم کوفه
۱۹۸ ارزش عامل تقاضای بیعت و امتناع امام
۲۰۰ ارزش عامل امر به معروف و نهی از منکر
۲۰۳ امر به معروف و نهی از منکر در قرآن
۲۰۵ کپاهمیت شدن این اصل در دنیای اسلام
۲۰۶ اقتضای برخی مستشرقین
 دو نوع مسئولیت:
۲۰۷ ۱. مسئولیت فرد از نظر شخص خود
۲۰۷ ۲. مسئولیت فرد از نظر اجتماع

مقدمه چاپ سی‌ام

«جماعه حسینی» مجموعه‌ای است مشتمل بر کلیه سخنرانیها و یادداشتهای استاد شهید آیت‌الله مطهری دربارهٔ حادثهٔ کربلا. کتاب حاضر جلد اول این مجموعه و شامل سخنرانیهاست. جلد دوم، یادداشتهای استاد در این موضوع را دربرخواهد گرفت. قبلاً این کتاب در سه جلد به قطع رقی منتشر می‌شد که جلدهای اول و دوم شامل سخنرانیها بود و جلد سوم شامل یادداشتهای نظر به اینکه حروفچینی جلد اول آن مجموعه، دستی بود و با دو جلد دیگر هماهنگ نبود، برای رفع نقایص جزئی، این کتاب از نو حروفچینی شد و دقتهای لازم از قبیل علامتگذاری دستوری و لموری که مربوط به زیبایی کتاب می‌شود اعمال شد. همینستین مطالب کتاب نیز گذاری شد و طبعاً فهرست کتاب مفصل گردید. فهرستهای آخر کتاب نیز که جایهای خالی فاقد بود اضافه شد. بنابراین چاپ جدید این کتاب با کیفیتی به مراتب برتر از جایهای قبل عرضه می‌شود. خصوصاً که بخش «تحریرات در واقعه تاریخی کربلا» که در چاپ قبل با عجله تنظیم شده بود، بار دیگر از نو استخراج و به دقت تنظیم گردید.

استقبال کم‌ظنیر مردم حقیقت‌جوی ایران - و حتی خارج از ایران - از این کتاب نیز عامل دیگری برای عرضهٔ آن به شکل بهتر و کاملتر بوده است. تعداد چاپ این کتاب خود بهترین دلیل بر این استقبال می‌باشد و البته این استقبال خلاف انتظار نیست، زیرا از طرفی موضوع آن «حادثه بی‌ظنیر تاریخ و شخصیت عظیم امام حسین علیّه السلام است و از طرف دیگر گوینده و نویسنده کتاب شخصیتی کم‌ظنیر از نظر علمی و اجتماعی و پارهٔ تن امام خمینی (ره) می‌باشد.

این کتاب شامل هفت فصل است. فصل اول تحت عنوان «جماعه حسینی» مجموعه سخنرانی استاد شهید تحت همین عنوان است که در حدود سال ۱۳۲۷ هجری شمسی در حسینیه ارشاد ایراد شده است و کتاب نیز به همین نام نامیده شد.

فصل دوم را سخنرانیهای استاد تحت عنوان «تحریرات در واقعه تاریخی کربلا» تشکیل می‌دهد. این سخنرانیها در فروردین ماه ۱۳۲۸ هجری شمسی برابر با محرم ۱۳۸۹ هجری قمری در حسینیه ارشاد ایراد شده است.

«ماهیت قیام حسینی» فصل سوم این کتاب را تشکیل می‌دهد. توضیح اینکه در سال ۱۳۵۶ هجری شمسی استاد سخنرانیهای تحت عنوان «مسئله شناخت» در کانون توحید (تهران) ایراد کردند. از آنجا که زمان آن سخنرانیها مطابق با دههٔ اول محرم بود، در سه جلسه‌ای که مصادف با شهبای تاسوعا و عاشورا بود، نیمی از وقت به بحث دربارهٔ حادثهٔ کربلا اختصاص داده شد. مجموع آن سه نیم‌جلسه این فصل را تشکیل می‌دهد و عنوان آن نیز از یادداشتهای استاد اخذ شده است.

فصل چهارم را یک سخنرانی آن شهید بزرگوار تحت عنوان «تحلیل واقعه عاشورا» تشکیل می‌دهد. این سخنرانی در سال ۱۳۵۶ در یکی از جلساتی که به طور هفتگی در برخی منازل برقرار و موسوم به

«جلسه بزدها» بود ایراد شده است.

«شعارهای عاشورا» (سخنرانی معروف استاد که توأم با گریه شدید ایشان است) فصل پنجم این کتاب را تشکیل می‌دهد. این سخنرانی در روز عاشورا و در حدود سال ۱۳۵۲ در مسجد جامع نارمک (تهران) ایراد گردیده است.

فصل ششم این کتاب مجموع هفت جلسه سخنرانی استاد شهید تحت عنوان «عنصر امر به معروف و نهی از منکر در نهضت حسینی» است که در محرم ۱۳۹۰ هجری قمری برابر با اسفند ۱۳۲۸ و فروردین ۱۳۲۹ هجری شمسی در حسینیه ارشاد ایراد شده است. در این فصل علاوه بر موضوع مذکور، به طور کلی اصل «امر به معروف و نهی از منکر» مورد بحث واقع شده که در خلال آن، مسائل اجتماعی و سیاسی روز نیز مطرح گردیده است. از جمله کارنامه مسلمان در مسئله فلسطین بررسی شده است.

«عنصر تبلیغ در نهضت حسینی» فصل هفتم این کتاب را تشکیل می‌دهد. این فصل مجموع هفت سخنرانی استاد تحت همین عنوان است که در سال ۱۳۵۰ شمسی و در ماه محرم در مسجد «جاوید» تهران ایراد شده است. در این فصل به طور کلی «تبلیغ در اسلام» نیز مورد بحث واقع شده است. نوارهای این سخنرانیها در دست نیست، لهذا در تدوین آن فقط از متن پیاده شده سخنرانیها که در همان زمان از نوار استخراج شده استفاده گردیده است و چنانچه در موارد اندکی احساس نارسایی می‌شده است امکان مراجعه به نوار وجود نداشته است. بدیهی است چنانچه نوارهای این فصل به دست ما برسد، از نو تنظیم خواهد شد. این کتاب گرچه بعد از شهادت استاد به چاپ می‌رسد ولی از نظر نوع موضوعات و قوت تحلیل، از شاهکارهای آیه الله مطهری به‌شمار می‌رود و از نظر خرافات و سوسن از این عبادت بزرگ و درس آموز و پرداختن به جنبه‌های مختلف این عبادت و ارزش گذاری برای هر یک از این جنبه‌ها و از نظر پرداختن به جوانبی که معمولاً کمتر به آنها پرداخته می‌شود یک کتاب کم نظیر محسوب می‌شود. امید است مورد بهره گیری محتبان ابا عبدالله علیه السلام قرار گیرد و آثار معنوی آن در زندگی ما هویدا گردد. از خدای متعال توفیق بیشتر مسألت می‌نمایم.

۱۲ بهمن ۱۳۷۷

مقدمه چاپ پنجاه و یکم

نظر به حجم زیاد کتاب، جهت کاهش تعداد صفحات آن و در نتیجه امکان نازلتر شدن قیمت کتاب، اقدام به تغییر نوع حروف کتاب که لدکی درشت به نظر می‌رسید گردید. ضمناً برخی اغلاط و اشکالات جزئی نیز برطرف شد. لذا این چاپ از کیفیت بهتری نسبت به چاپهای گذشته برخوردار است خصوصاً که طرح جلد کتاب نیز تغییر کرده است. از اعضای بزرگ توفیق خدمت را خواستاریم.

مهر ۱۳۸۵

برابر با رمضان ۱۴۲۷

موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران